

ma te prvom ili drugom kolu) glavnog turnira.

utješno natjecanje, dio natjecanja u kojem pravo nastupa imaju ekipe ili pojedinci koji u eliminacionom dijelu natjecanja nisu stekli pravo nastupa u završnim borbama za najviši plasman. U. n. se održavaju u obliku utješnih utrka, utješnogturnira, utješneskakačke utakmice, natjecanja po bod sistemu u utješnoj skupini za plasman na jedno od nižih mjesta u konačnom poretku i sl.

utrčavanje, ekipe sp. igre: brzo kretanje igrača bez lopte prema slobodnom prostoru u protivničkoj obrani s namjerom djelovanja u daljnjem razvijanju napadačke akcije.

utrka, zajednički naziv za sp. natjecanja o čijoj pobjedi odlučuje brzina sudionika (također konja i vozila); najbrži sudionik u. je pobjednik; u. se organizira u atletici, automobilizmu, biciklizmu, bobsleddingu, brzinskom klizanju i koturaljkanju, jedrenju, kajakaštvu, kanoistici, konjičkom sportu, motociklizmu, motonautici, plivanju, skijanju, veslanju, zrakoplovnim sportovima itd.

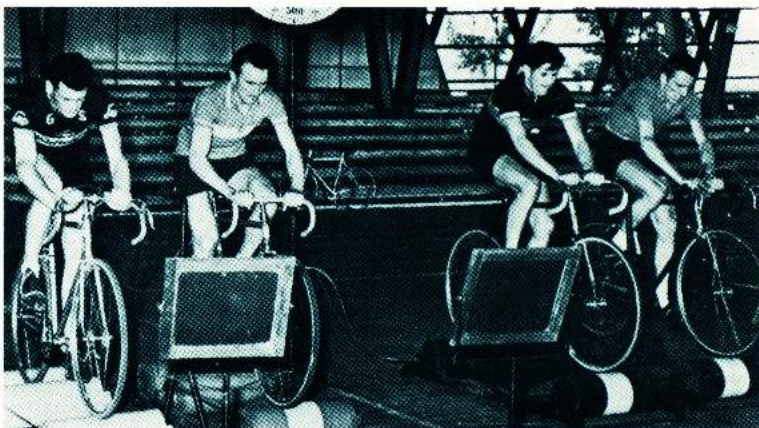
utrka aviona (engl. air racing), disciplina motornog letenja koja se održava na ravnom poligonu. Piloti upravljaju avionom oko šest stupova, koji su tako postavljeni da ruta ima oblik elipse. Ukupna dužina koju treba preletjeti u jednom krugu iznosi 4–8 km. Stupovi visoki 9,14 m obojeni su nekom uočljivom bojom, a natjecatelji ih uvijek moraju obilježiti s vanjske strane. Avioni polijeću sa starta raspoređeni u ravnoj liniji. U utrci može istovremeno sudjelovati najviše 8 aviona. Pobjeđuje pilot koji prvi stigne na cilj nakon 100 prijednih milja (35 krugova). Avioni su podijeljeni u klase: 1) klasa aviona bez ograničenja sa snagom motora 1100 do 2200 kW i razvija brzinu do 640 km/h; 2) formula 1 sa snagom motora 75 kW i brzinom do 370 km/h; 3) T6 Harvard sa snagom 65 kW i brzinom 340 km/h; 4) Sport biplane (dvoptlošnjak) sa snagom 100 kW i brzinom 340 km/h; 5) formula V sa snagom 50 kW i brzinom 290 km/h.

Utrka budućnosti → *Tour de l'Avenir*

Utrka mira, međ. etapna cestovna biciklistička utrka amatera. Prvi put je održana 1948 istovremeno na dvije relacije (Varšava — Prag i Prag — Varšava). God. 1949 vozi se od Praga do Varšave 1259 km u 8 etapa; 1950 start utrke bio je u Varšavi a cilj u Pragu, a 1951 vozilo se u suprotnom smjeru. Od 1952 trasa utrke povezuje tri grada: Varšavu, Prag i ist. Berlin, a svake god. se starta iz drugog grada. Najduža utrka vožena je 1963 na relaciji Prag — Varšava — ist. Berlin (2529 km, 15 etapa). Pobjednici prvih U. m. 1948 na relaciji Varšava-Prag (872 km u 5 etapa) bio je A. Prosenik, a na relaciji Prag-Varšava (1104 km u 7 etapa) A. Zorić. Ekipe Jugoslavije osvojila je t. g. treće mjesto u ekipnom poretku. Najviše pojedinačnih pobjeda na ovoj utrci ostvario je polj. vozač Ryszard Surkowski (1970–71, 1973 i 1975); u ekipnoj konkurenciji najviše uspjeha imali su biciklisti SSSR. Utrka se održava pod pokroviteljstvom novinskih redakcija Rudé Právo (Prag), Trybuna Ludu (Varšava) i Neues Deutschland (ist. Berlin).

utrka na bodove, trkališna biciklistička disciplina. Veći broj vozača (5–40) prevlađuje 10–200 krugova; najboljih 5 vozača boduju se na cilj poslije određenog broja krugova sa 5, 4, 3, 2 i 1 poenom. Zbroj poena na završetku utrke odlučuje o konačnom plasmanu vozača.

utrka na ispadanje, biciklizam: disciplina na trkalištu; natjecanje sa skupnim startom na

UTRKA NA VALJCIMA

određeni broj krugova (prema broju sudjelujućih vozača umanjeno za jedan krug). Posljednji vozač na cilj poslije svakog kruga ispada iz daljeg natjecanja. Pobjednik je vozač koji prvi stigne na cilj u završnoj fazi utrke kada su u konkurenciji preostala samo dva natjecatelja.

utrka na valjcima, biciklizam: natjecanje u dvorani na posebnom uređaju koji služi i za trening biciklista u zimskoj sezoni. Kotači bicikla okreću se na valjcima (prvi kotač na jednom, a drugi između dva valjka), pa vozač, s biciklom, stoji u mjestu, a brže pokretanje pedala očituje se bržim okretanjem valjaka. Valjc ispod stražnjeg kotača spojeni su mjernim uređajima s registrotom prevallene udaljenosti i postignute brzine. Vozi se obično 1–3 km.

utrka na vrijeme, biciklistička trkališna disciplina u kojoj vozač bez suparnika vozi na stazi 500 ili 1000 m s ltećim startom ili startom iz mjesta. Pobjednik je vozač s najboljim vremenom. Utrka na 1000 m vozi se na PS i od 1928 na OL.

Utrka oko Evrope → *Tour d'Europe*

Utrka oko Francuske → *Tour de France*

Utrka oko Heningerovog tornja, jednodnevna cestovna biciklistička utrka profesionalnih vozača. Održava se svake godine od 1962 i boduje se za Svjetski kup. Duž. staze je oko 225 km; start je u Frankfurtu na Majni, natjecatelji voze putovima preko planine Taunus i vraćaju se ponovno u Frankfurt na Majni.

Utrka oko Italije → *Giro d'Italia*

Utrka oko Njemačke (njem. Deutschland-Rundfahrt), etapna cestovna biciklistička utrka za profesionalne vozače. Prvi put je održana 1911 i od tada je organizirana u neodređenim vremenskim razmacima (1922, 1927, 1930–31, 1937–39); poslije II svj. rata organizirana je u SR Njemačkoj (1947–52, 1955, 1960–62 itd.).

Utrka oko Romandije → *Tour de Romandie*

Utrka oko Španjolske → *Vuelta a España*

Utrka oko Švicarske → *Tour de Suisse*

utrka preko šibila, konjički sport: preponska galopska utrka na stazi duž. 2000–4000 m. Na svakih 400 m staze postavljene su prepone od šibila ili suhih grana vis. oko 1,1 m s drvenim okvirima vis. 70 cm, koje zatvaraju cijelu širinu staze. Prepone su nagnute prema doskoku pod kutom od 45° i pri jačem udaru se ruše. Prepone mogu biti i jarci s vođom (šir. 3–5 m), a ispred ili iza njih su postavljeni okviri sa šibljem ili živica vis. do 1,2 m. U utrci se

moraju preskočiti sve prepone. U završnici, 400–500 m pred ciljem, nema prepona. Utrke se održavaju za konje istih ili različitih godišta.

utrka s motornim vodstvom → *vožnja s motornim vodstvom*

utrka s penalitetom, konjički sport: galopska utrka u kojoj se osnovni teret povećava prema do tada ostvarenim nagradama pojedinog konja. Takvo natjecanje može se raspisati i za grla različitih godišta tako da se tereti mogu povećati ili smanjiti prema tablici za opterećenje po životnoj dobi konja.

utrka tandem → *tandem*

Utrka za pehar Predsjednika Republike, klasna ravna galopska utrka; prvi put je održana 1953 na stazi dužoj 2650 m, a poslije je staza skraćena na 2400 m. Održava se na Hipodromu kod Careve čuprije u Beogradu.

utrke pasa, natjecanja u kojima se psi utrkuju s posebno konstruiranim modelom

UTRKA PASA

